

KIJANA!

TAKSVÄRKKI-OPAS
OPPILAS- JA OPISKELIJAKUNNILLE

Nuorelta
nuorelle

Taksvärkki-päivänä nuoret toimivat aktiivisina kansalaisina ja edistävät globaalia oikeudenmukaisuutta.

Vuosittain 25 000 suomalaista nuorta tukee vaikuttavaa työtä kehitysmaiden nuorten parissa.

Tässä saatte parhaat vinkit oppilas- ja opiskelijakunnille onnistuneen Taksvärkki-kampanjan järjestämiseen.

Kokemusta ei tarvita, into tehdä riittää!

**Kijana
kwa kijana**

NUORELTA NUORELLE

Taksvärkki-kampanjassa edistätte oikeasti ikätovereiden asemaa ja oikeuksia kehitysmaassa. Samalla saatte uusia näkökulmia ja vaihtelua opiskeluun. Kaikissa kampanjamateriaaleissa kuuluu nuorten oma ääni. Maksuttomat kouluvierailut sekä kampanjamateriaalit lisäävät tietoa ja ymmärrystä globaaleista asioista.

Taksvärkkiin osallistumisesta hyötyvät myös suomalaiset nuoret: Taksvärkki-päivä on loistava tilaisuus tutustua työelämään ja saada hyödyllistä kokemusta esimerkiksi kesätöitä varten. Samalla omat tiedot ja taidot karttuvat.

- OTTAKAA selvää aiheesta: www.taksvarkki.fi/kampanja (videot, aamunavaus, nuorten tarinat).
- TILATKAA Taksvärkin kansainvälisyyskouluttaja pitämään työpaja tai perehdytys aiheesta.
- VALITKAA sopivin tapa osallistua Taksvärkki-keräykseen.
- SEURATKAA tukemanne projektin etenemistä Taksvärkki ry:n sivuilta tai uutiskirjeestä.

HUOM! Tämä opas oppilaskuntien käyttöön on tuotettu vuonna 2011 ja uudistettu 2014. Oppaan sisältö ja siinä käytetty sanasto on osin vanhentunutta ja sitä on syytä tarkastella kriittisin silmin. Halutessasi tietää lisää, ota yhteyttä taksvarkki@taksvarkki.fi.

Luotettava ja selkeä – raha menee perille.

Taksvärkin materiaalit ja palvelut ovat ilmaisia eikä niihin käytetä keräysvaroja.

MIKSI KANNATTAA OSALLISTUA TAKSVÄRKKI-KAMPANJAAN?

NUORTEN OMA TAPA VAIKUTTAA JA TEHDÄ KEHITYSYHTEISTYÖTÄ

- Taksvärkki-kampanjassa tuetaan nuorten ihmisoikeuksia, elämänhallintataitoja ja vaikutusmahdollisuuksia.
- Hankkeet toteutetaan yhdessä paikallisten nuorisojärjestöjen kanssa. Taksvärkki ry seuraa säännöllisesti työn edistymistä.
- Mahdollisuus suoraan yhteistyöhön kohdemaan nuorten kanssa.

KAMPANJA OSAKSI KOULUTYÖTÄ:

- Omat oppaat osallistujille
- Lyhytdokumentti-dvd
- Aamunavaus-cd
- www.taksvarkki.fi/kampanja: lyhytdokumentti, haastattelut, videoklipit, tietopaketit, tehtävät
- Kansainvälisyyskouluttajan työpaja
- Uutiskirjeestä tietoa työn edistymisestä

"Erilaiset koulupäivät tuovat aina opiskeluintoa."

Matti 17, Seinäjoen lukio

"Taksvärkki-päivästä saa ilmaista työkokemusta ilman pitkää sitoutumista ja se voi mahdollistaa kesätyöpaikan saannin."

Liisa, 18, Oulun Suomalaisen Yhteiskoulun lukio.

"Kannattaa hankkia itseä kiinnostava työpaikka, koska siitä voi hyvinkin olla hyötyä tulevaisuudessa. Itse olen ollut ala-asteella töissä Taksvärkki-päivänä ja sain pitää oppilaille muutamia oppitunteja."

Laura 17, Seinäjoen lukio.

From youth
to youth

ERILAISIA TAPOJA OSALLISTUA

1) Päivätyökeräys yleisin tapa

Perinteinen tapa osallistua Taksvärkki-keräykseen on työskennellä yhtenä koulupäivänä jonkun palveluksessa ja lahjoittaa työstä saatu palkkio keräykseen.

2) Talkoot

Koko luokan tai koulun voimin voi järjestää Taksvärkki-talkoot. Paikalliset yritykset, kunta tai seurakunta voivat palkata talkoolaisia.

3) Taksvärkki-tapahtuma

Oppilas- tai opiskelijakunta voi järjestää esimerkiksi bändi-illan, myyjäiset, kirpputorin, diskon tai ravintolapäivän. Tapahtuman tuotot lahjoitetaan Taksvärkki-keräykseen.

4) Kioskin tuotto Taksvärkki-keräykseen

Voitte lahjoittaa koulun kahvilan, kioskin tai juoma-automaatin tuoton Taksvärkki-keräykseen esimerkiksi päivän tai viikon ajalta.

NÄIN JÄRJESTÄTTE TAKSVÄRKKI-KAMPANJAN

1. AKTIVOITUKAA

Valitkaa oppilas- tai opiskelijakunnasta Taksvärkki-vastaava, joka esittelee asian koulun rehtorille tai ohjaavalle opettajalle.

2. ILMOITTAUTUKAA

Taksvärkki-vastaava ilmoittaa koulun mukaan osoitteessa www.taksvarkki.fi/kampanja tai puhelimitse 050 341 5507. Ilmoittautumisen yhteydessä tilataan kampanjamateriaalit sekä keräykseen tarvittavat työlomakkeet ja/tai keräyslippaat.

3. VALMISTAUTUKAA

Tutustukaa ennakkoon kampanjaan ja perehtykää kohdemaan nuorten elämään. Käyttäkää monipuolisesti Taksvärkki ry:n tuottamia materiaaleja ja palveluita kuten videoita ja kouluvierailuja.

4. TOIMIKAA

Järjestäkää Taksvärkki-keräys tai -tapahtuma. Ohjeet keräyksen järjestämiseen ja varojen tilittämiseen saatte osoitteesta www.taksvarkki.fi/kampanja.

5. TAKSVÄRKKI-PÄIVÄN JÄLKEEN

Keskustelkaa kokemuksestanne luokanvalvojan, ryhmänohjaajan tai oppilaanohjauksen tunneilla. Miten työpaikat hankittiin ja millaista työnteko oli? Kannattaisiko ensi vuonna tehdä jokin asia toisin?

Kootkaa vinkejä työpaikan etsimistä varten ja tehkää seuraavaa vuotta varten lista hyvistä työpaikoista.

Seuratkaa Taksvärkki ry:n internetsivuilta tukemanne kehitys yhteistyöhankkeen etenemistä. Hankkeet kestävät 3-5 vuotta.

Tilatkaa Taksvärkin uutiskirje osoitteesta tiedottaja@taksvarkki.fi.

Antakaa palautetta, aktivoitukaa ja kirjoittakaa postaus Taksvärkin blogiin:
www.taksvarkki.fi

Kuchoka
kumufana
ku yenda
kumufana

Ideoikaa yhdessä hyviä Taksvärkki-työpaikkoja ja tehkää niistä koulun seinälle juliste tai kollaasi.

TAKSVÄRKKINNE ONNISTUMISEEN

VINKKEJÄ TIEDOTTAMISEEN

- Pitäkää aamunavaus hyödyntäen kampanjan valmiita materiaaleja.
- Järjestäkää tilaisuus, jossa katsotte kampanjan lyhytdokumentin, jonka päärooleissa ovat nuoret ja heidän mielipiteensä.
- Toimittakaa koulun vuosikirjaan tiedot sekä oman koulun että valtakunnallisen Taksvärkki-keräyksen tuotosta.
- Julkistakaa tieto keräyksen tuotosta koulun kevätjuhlassa.
- Seuratkaa työn etenemistä kohdemaassa Taksvärkin uutiskirjeen ja internetsivujen avulla ja jakakaa tietoa esimerkiksi ryhmänohjaajan tunnilla.

VINKKEJÄ TAKSVÄRKKI-TYÖPAIKKOJEN HANKKIMISEEN

- Töihin vanhempien työpaikalle, lähialueen yrityksiin ja yhdistyksiin tai kotiin.
- Urheiluseurat, kansalaisjärjestöt tai seurakunnat voivat tarjota työtä.
- Yhdistä osaksi työelämään tutustumisjaksoa.
- Tehkää yhdessä urakatöitä kunnalle tai yritykselle.
- S-ryhmä tarjoaa useilla paikkakunnilla mahdollisuuden tutustua erilaisiin kaupan alan töihin. S-ryhmän toimipaikkoja ovat esim. Prisma, S-market, Alepa, Sale, ABC-market ja Sokos.
- Ilmoittakaa paikallislehteen Taksvärkki-päivästä, jotta työnantajat voivat ilmoittaa paikoista suoraan koululle.

Taksvärkki-päivän työstä palkkiosuositus on 15 euroa.

De los jóvenes para los jóvenes

Taksvärkki-keräyksessä tuette kehitysmaiden nuorten ihmisoikeuksia, koulutusta, elämänhallintataitoja ja vaikutusmahdollisuuksia.

MITÄ ON TAKSVÄRKKI?

Suoraa toimintaa vuodesta 1967

Taksvärkki ry on alkuperäinen ja luotettava Taksvärkki-keräysten järjestäjä.

Taksvärkki ry on sitoutumaton kansalaisjärjestö, jonka tavoitteena on maailma, jossa lapset ja nuoret ovat aktiivisia toimijoita. Taksvärkki tutustuttaa suomalaiset nuoret kehitysmaan ikätovereidensa elämään ja todellisuuteen.

Osa kampanjaa on Taksvärkki-keräys, johon osallistumalla kerätään varoja työhön nuorten parissa kehitysmaassa.

Mikä kehitysyhteistyö?

Taksvärkki-keräyksen tuotot käytetään kehitysyhteistyöhön. Keräysvaroilla on muun muassa edistetty lukutaitoa Madagaskarilla, tuettu katulapsia Keniassa ja lapsikaupan uhreja Kambodžassa, valistettu lasten seksuaalisen hyväksikäytön vaaroista Guatemalassa ja tuettu alkuperäiskansojen nuor-

ten asemaa Boliviassa.

Taksvärkki ry:n hankkeet suunnitellaan aina yhteistyössä paikallisten kansalaisjärjestöjen kanssa. Hankkeet kestävät 3-5 vuotta. Rahoitus saadaan Taksvärkki-keräyksistä ja ulkoministeriöltä. Keräystuotosta noin 15 % menee keräyskuluihin ja 85 % käytetään suoraan kehitysmaiden lasten ja nuorten tukemiseen.

Mitä muuta kouluille?

Taksvärkki ry:n kansainvälisyyskouluttajat voi tilata koululle pitämään työpajoja liittyen lapsen ja nuoren oikeuksiin, aktiivisena nuorena toimimiseen ja vaikuttamiseen. Työpajat ovat kouluille maksuttomia. Motivoituneille ryhmille Taksvärkki pyrkii tarjoamaan mahdollisuuden suoraan, pitkäkestoiseen yhteistyöhön kehitysmaiden nuorten kanssa!

युवादेखि
युवासम्म

Nuorelta
nuorelle

From youth
to youth

Från unga
till unga

युवादेखि
युवासम्म

De jovens
para
jovem

De los
jóvenes para
los jóvenes

ពីយុវជន
ទៅយុវជន

Kuchoka
kumufana ku
yenda kumufana

Kijana
kwa kijana

TAKSVÄRKKI ry
DAGSVERKE rf

Taksvärkki ry
Siltasaarenkatu 4,
00530 Helsinki
050 341 5507
taksvarkki@taksvarkki.fi
www.taksvarkki.fi